

**Protokół Nr XXXIX/18
z sesji Rady Gminy Hajnówka
odbytej w dniu 27 marca 2018r.
w sali Urzędu Gminy Hajnówka**

(początek sesji - godz. 13.00 koniec - godz. 14,30)

Do punktu 1-go. Otwarcie obrad XXXIX sesji Rady Gminy Hajnówka.

Sesję otworzył i przewodniczył obradom Przewodniczący Rady Gminy Hajnówka Pan Jarosław Kot. Przewodniczący obrad powitał przybyłych na sesję w osobach:

- Pani L. Smoktunowicz - Wójt Gminy;
- Pani L. Nowik - Skarbnik Gminy;
- Pani H. Szymaniuk - Sekretarz Gminy;
- Pan A. Kulik - Kierownik Referatu Inwestycji...;
- Pani T. Borowik - Kierownik GOPS w Hajnówce;
- Pani K. Siekan - Kierownik Referatu Organizacyjnego;

Na podstawie listy obecności (załącznik nr 1 do protokołu) Przewodniczący obrad stwierdził, że w obradach udział bierze udział 14 radnych (nieobecny M. Sokół), co stanowi ilość, przy której Rada Gminy może obradować i podejmować prawomocne uchwały.

Do punktu 2-go. Przyjęcie porządku obrad.

Przewodniczący przedstawił zaproponowany porządek obrad sesji Rady Gminy (załącznik do protokołu). Do zaproponowanego porządku wniesiono uwagę polegającą na wniesiono propozycję rozszerzenia porządku obrad o punkt o treści: „ Zapoznanie się z Sprawozdaniem z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce za 2017 r. oraz Oceną zasobów pomocy społecznej" za punktem 9 poprzez wprowadzenie punktu 10-go i jednoczesną dalszą zmianę numeracji pozostałych punktów. Następnie Przewodniczący poddał pod głosowanie przedstawiony porządek obrad, a radni w głosowaniu jawnym (14 głosów "za") przyjęli zaproponowany porządek obrad XXXIX sesji Rady Gminy Hajnówka, przedstawiający się następująco:

1. *Otwarcie obrad XXXIX sesji Rady Gminy Hajnówka.*
2. *Przyjęcie porządku obrad.*
3. *Przyjęcie protokołu z poprzednich obrad Rady Gminy.*
4. *Interpelacje i zapytania radnych.*
5. *Informacja Wójta Gminy o działaniach podejmowanych w okresie międzysesyjnym.*
6. *Powzięcie uchwał w sprawie:*
 - 6.1. *udzielenia pomocy finansowej;*
 - 6.2. *zmian w budżecie gminy na 2018r;*
 - 6.3. *wyrażenia zgody lub nie wyrażenia zgody na przyjęcie funduszu sołeckiego;*
 - 6.4. *przyjęcia Programu zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywaniu na terenie gminy Hajnówka w 2018 roku;*

- 6.5. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznej szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny prowadzonej na terenie Gminy Hajnówka przez inne niż Gmina Hajnówka osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji oraz terminu i sposobu rozliczenia ich wykorzystania;
- 6.6. w sprawie ustalenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i punkcie przedszkolnym prowadzonym przez Gminę Hajnówka oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie pobieranych przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli oraz specjalności i form kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane w 2018 roku;
- 6.7. określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagoga, psychologa, logopedy i doradcy zawodowego oraz zasad udzielania i rozmiaru obniżek godzin nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Hajnówka;
- 6.8. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia stypendium Wójta Gminy Hajnówka;
- 6.9. uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Podlaskiego zmieniającej uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza Białowieska”;
- 6.10. podziału Gminy Hajnówka na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym;
- 6.11. podziału gminy Hajnówka na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych.
7. Zapoznanie się ze sprawozdaniem z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.
8. Zapoznanie się ze sprawozdaniem z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2017 rok i sprawozdaniem z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Hajnówka za 2017 rok oraz Sprawozdaniem z realizacji gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Hajnówka w 2017r.
9. Zapoznanie się ze sprawozdaniem z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za rok 2017.
10. Zapoznanie się z Sprawozdaniem z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce za 2017 r. oraz Oceną zasobów pomocy społecznej.
11. Odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych.
12. Wolne wnioski.
13. Zamknięcie obrad XXXIX sesji Rady Gminy Hajnówka.

Do punktu 3-go: Przyjęcie protokołu z poprzednich obrad Rady Gminy.

Przewodniczący obrad poddał pod głosowanie Protokół Nr XXXVIII/18 z 27 lutego 2018r. W oparciu o wyniki głosowania (14 głosów "za") Przewodniczący stwierdził, iż Protokół Nr XXXVIII/18 z sesji Rady Gminy został przyjęty jednogłośnie.

Do punktu. 4-go: Interpelacje i zapytania radnych.

Przewodniczący obrad wystąpił do radnych z wnioskiem o występowanie z interpelacjami i zapytaniami.

K. Sołowianiuk - zabierając głos zgłosił interpelacje:

- podjąć działania w celu realizacji dalszego odcinka drogi Kuraszewo - Nowokornino;
- naprawa drogi Grudówka - Kotówka do drogi Kotówka - Dubiny z uwagi na bardzo duże ubytki i koleiny.

Do punktu 5-go. Informacja Wójta Gminy o działaniach podejmowanych w okresie międzysesyjnym.

Wójt Gminy zabierając głos poinformował o działaniach podejmowanych od ostatniej sesji, a mianowicie spotkaniu w walnym zgromadzeniu członków LGD, powiatowym forum rolniczym w siedzibie PRONAR, spotkaniu w sprawie wyznaczenia ścieżki rowerowej Hajnówka - Białowieża, spotkanie w Podlaskim Klubie biznesu z przedstawicielami samorządów regionu Puszczy Białowieskiej na którym przedstawione zostały oferty inwestycyjne przez samorządowców terenu działania Euroregionu Puszcza Białowieska. Ponadto omówiła o wszczęcia postępowania przetargowego mającego na celu wyłonienie wykonawcy na rozbudowę oświetlenia ulicznego w Dubinach - ul. Cegielniana i w Starym Berezowie, w ramach którego wyłoniono wykonawcę - firmę pphu MADO, a kwota robót to kwota 88 180,00zł co jest kwotą mniejsza niż zaplanowana i w najbliższych dniach zostanie podpisana umowa. Kolejno omówiła działania związane z zapytaniem ofertowym na dostawę żwiru do remontu dróg gminnych w 2018 roku, w ramach którego wykonawca ma rozplantować i wyrównać dostarczony żwir. Wyjaśniła, że najniższa oferta wynosi 28,50 za m3 żwiru. Jednakże konieczne jest sprawdzenie niezbędnych certyfikatów, a koszt za 4000m3 całego zamówienia to 140 220,00zł. Następnie poinformowała o spotkaniu, które odbyło się 21 marca 2018r. w Mochnate dotyczące problemu zniszczenia dróg gminnych i powiatowych po okresie zimowym, w którym uczestniczyli również przedstawiciele Biogazowni w Starym Korninie. Poinformowała, że udało się wynegocjować kwotę 12 300,00zł na naprawę drogi Stare Berezowo - Mochnate. Poinformowała, że spisany został protokół w ramach którego p. Miszczuk K. wynegocjowała że przedstawiciele PGB Energetyka zobowiązują się do współfinansowania dokumentacji i współfinansowania kosztów remontu kapitalnego dróg tj. całość drogi Mochnate - Stare Berezowo, a w związku z tym gmina najprawdopodobniej winna będzie partycypować w kosztach takiego remontu. Następnie poinformowała o wystąpieniu z ofertą na dostawę mieszanki mineralno - bitumicznej w ilości 10 ton, a 30 marca nastąpi otwarcie ofert. Kolejno poinformowała o podpisaniu umowy na Budowę kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych a kwota dofinansowania wynosi 516 875 zł. Następnie poinformowała o wyrażeniu poparcia dotyczącym polityki finansowej funduszu spójności środków z PROW EFS na lata 2020-2025. Kolejno omówiła podpisanie umowy na pełnienie nadzoru inwestorskiego przy realizacji budowy oświetlenia ulicznego w Dubinach ul. Cegielniana i w Starym Berezowie w kwocie 4200,00zł. Kolejno podpisana została umowa na budowę kolektorów słonecznych i fotowoltaiki w wysokości 857 060,00zł. Jednocześnie wdrażane są prace w temacie realizacji projektu Senior + - utworzenie klubu seniora w Dubinach, a pozyskane środki z budżetu państwa to 93 929,00zł. Dodatkowo poinformowała, że od dnia 20 lutego br. prowadzona jest korespondencja z Podlaskim Urzędem Wojewódzkim oraz Instytutem Pamięci Narodowej w sprawie usuwania miejsc pamięci narodowej na terenie gminy Hajnówka. dot. pomnika w Łozicach oraz pomnika usytuowanego przy drodze prowadzącej do Bud Leśnych. Następnie poinformowano o wykonanych pracach remontowych w Urzędzie Gminy, świetlicy w

Starym Berezowie, szkole podstawowej w Dubinach w której wymieniono pompę w przepompowni ścieków, a w SP Nowokornino ułożono gres na podłodze w Sali lekcyjnej w ramach zaleceń Sanepidu, uporządkowano teren pod budowę drogi do Olchowej Kładki i rozpoczęły się prace związane z rozwożeniem żużlu na terenie gminy.

W tym miejscu M. Golonko podziękował za podejmowane działania dotyczące naprawy drogi Stare Berezowo - Mochnate. Do podziękowań przyłączyła się radna I. Dzikowska.

Do punktu 6-go. Powzięcie uchwał w sprawie:

6.1. udzielenia pomocy finansowej:

Skarbnik Gminy - L. Nowik przedstawiła projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej, jednocześnie wyjaśniając, że pomoc ta skierowana jest do starostwa powiatowego. Wyjaśniła, że starostwo nie określiło precyzyjnie zadań, które zostaną wykonane, w związku z tym gmina Hajnówka proponuje realizację tych zadań powiatowych do których gmina może udzielić dotacji celowej na dofinansowanie zadań inwestycyjnych zawartych w projekcie uchwały. W tym miejscu T. Ackiewicz wystąpił z pisemnym wnioskiem o rozszerzenie § 1 pkt 2) projektu uchwały o brzmienie „oraz wykonanie nakładki na całym odcinku drogi we wsi Lipiny”. W. Biryłko zaproponowała przyjęcie nowego brzmienia uchwały z uwzględnieniem wniosku T. Ackiewicza. Wójt Gminy podkreśliła, że na wsparcie realizacji zadań dróg powiatowych zostały wygospodarowane środki z budżetu gminy przez co zostały one przesunięte z innych źródeł w budżecie przez co nie będą zrealizowane inne zadania zaplanowane do wykonania. Wyjaśniła, że odnośnie nakładki może zostanie wykonana z bieżącego utrzymania dróg w starostwie powiatowym. J. Kot wyjaśnił, że stan drogi w Lipinach jest bardzo zły, w związku z tym konieczne jest jej naprawienie. Wójt wyjaśniła, że takich dróg jest więcej np. w złym stanie jest również droga Hajnówka - Mochnate, Hajnówka Nowoberezowo. Podkreśliła, że gmina będzie próbowała wszędzie naprawiać drogi. W. Golonko podkreślił, że wszystkie drogi na terenie gminy wymagają naprawy. Po zamknięciu dyskusji Przewodniczący zaproponował poszerzenie rozszerzenie tej uchwały o rozszerzenie § 1 pkt 2) projektu uchwały o brzmienie „oraz wykonanie nakładki na całym odcinku drogi we wsi Lipiny”. W głosowaniu wzięło udział 14 radnych (14 „za”) wobec tego Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej z przegłosowanym rozszerzeniem. W głosowaniu jawnym udział wzięło 14 radnych. Za przyjęciem uchwały głosowało 14 radnych. Przewodniczący obrad, w oparciu o wyniki głosowania stwierdził, że rada powzięła uchwałę o treści:

**Uchwała Nr XXXIX/181/18
Rady Gminy Hajnówka
z dnia 27 marca 2018 roku**

w sprawie udzielenia pomocy finansowej

(Załącznik nr 2 do protokołu)

6.2. zmian w budżecie gminy na 2018r:

Skarbnik Gminy L. Nowik przedstawiła zmiany w planie dochodów budżetowych po stronie zwiększeń oraz po stronie zmniejszeń planu. Następnie wyjaśniła, że zmiany wprowadzane do budżetu są zmianami drobnymi i przedstawiła te zmiany, które zawarte są w załączniku nr 5 do projektu uchwały. Podkreśliła, że po dokonanych zmianach budżet gminy wynosi po stronie dochodów

kwotę 17 462 613,-zł, a po stronie wydatków budżet wynosi 18 522 613,-zł. W tym miejscu Skarbnik Gminy zwróciła uwagę na zmniejszenie części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego o kwotę 176 749,-zł tytułem subwencji ogólnej z budżetu państwa. Poinformowała, że projekt uchwały był przedmiotem komisji, które nie wniosły uwag do projektu uchwały. Następnie Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie zmian w budżecie gminy na 2018 rok. W głosowaniu jawnym udział wzięło 14 radnych. Za przyjęciem uchwały głosowało 14 radnych. Przewodniczący obrad, w oparciu o wyniki głosowania stwierdził, że rada powzięła uchwałę o treści:

**Uchwała Nr XXXIX/182/18
Rady Gminy Hajnówka
z dnia 27 marca 2018 roku**

w sprawie zmian w budżecie gminy na 2018 rok

(Załącznik nr 3 do protokołu)

6.3. wyrażenia zgody lub nie wyrażenia zgody na przyjęcie funduszu sołeckiego:

Skarbnik Gminy - p. L. Nowik przedstawiła projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie funduszu sołeckiego lub nie wyrażenia zgody na utworzenie funduszu sołeckiego. Skarbnik Gminy przedstawiła zasady formalno - prawne uwzględniające możliwość skorzystania ze środków finansowych w ramach funduszu sołeckiego. Poinformowała, że łączna kwota przypadająca na fundusz sołecki to kwota wynosząca 328 426,32 zł. Następnie przedstawiła wysokość funduszu sołeckiego przypadającego na każdą wieś. Poinformowała, że może być wykorzystany wyłącznie na zadania, które ujęte zostały w budżecie, a zwrot z budżetu państwa to kwota ok. 10% który wpłynąłby do budżetu gminy dopiero w 2020 roku. Podkreśliła, że wysokość zwrotu uzależniony jest od dochodu na mieszkańca gminy. Poinformowała, że projekt uchwały był przedmiotem komisji, które stanęły na stanowisku nie wyrażenia zgody na utworzenie funduszu sołeckiego. W związku z tym Przewodniczący wystąpił z zapytaniem o stanowisko radnych w tym temacie. Podał pod głosowanie wyodrębnienie funduszu sołeckiego na 2019 rok . W oparciu o wyniki głosowania - 0 „za”, 10 „przeciw”, 4 „wstrzymujący się” stwierdził, że radni nie opowiedzieli się za wyodrębnieniem funduszu, w związku z tym Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie nie wyrażenia zgody na przyjęcie funduszu sołeckiego. W głosowaniu jawnym udział wzięło 14 radnych. Za przyjęciem uchwały głosowało 13 radnych, 1 „wstrzymujący się”. Przewodniczący obrad, w oparciu o wyniki głosowania stwierdził, że rada powzięła uchwałę o treści:

**Uchwała Nr XXXIX/183/18
Rady Gminy Hajnówka
z dnia 27 marca 2018 roku**

w sprawie nie wyrażenia zgody na przyjęcie funduszu sołeckiego

(Załącznik nr 4 do protokołu)

6.4. przyjęcia Programu zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywaniu na terenie gminy Hajnówka w 2018 roku;

P. Skiepmo - Inspektor przedstawił projekt uchwały w sprawie przyjęcia Programu zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywaniu na terenie gminy w 2018 roku. Wyjaśnił, że rada gminy zobowiązana jest do określania w drodze uchwały do 31 marca programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Wyjaśnił, że program obejmuje realizację takich zadań, jak zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt, opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie, odławianie bezdomnych zwierząt, usypianie ślepych miotów i inne zawarte w projekcie uchwały. Poinformował, że zgodnie z obowiązującymi przepisami projekt uchwały został przekazany celem zaopiniowania powiatowemu lekarzowi weterynarii, organizacjom społecznym, których statutowym celem jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy, a także dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich. Podkreślił, że w ustawowym terminie tj. 21 dni organizacje społeczne wniosły swoje uwagi do przedstawionego programu, jednakże nie są one wiążące dla rady gminy, a dotyczyły przede wszystkim schroniska do którego odwożone będą odławiane zwierzęta. Poinformował, że projekt uchwały był przedmiotem komisji, które nie wniosły uwag do projektu uchwały. W tym miejscu Przewodniczący rady udzielił głosu p. S. Sokołowskiemu, który wystąpił z zapytaniem o odbiór zabitych zwierząt na drogach. P. Skiepmo wyjaśnił, że należy to zgłosić do Urzędu Gminy lub firmy utylizacyjnej, która przyjeżdża i zabiera martwe zwierzęta. Jednocześnie opłacany jest ryczałt w wysokości 400,00zł dla tej firmy. Poinformował, że projekt uchwały był przedmiotem komisji, które nie wniosły uwag do projektu uchwały. Wobec braku dalszych zapytań Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie przyjęcia Programu zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywaniu na terenie gminy w 2018 roku. W głosowaniu jawnym udział wzięło 14 radnych. Za przyjęciem uchwały głosowało 14 radnych. Przewodniczący obrad, w oparciu o wyniki głosowania stwierdził, że rada powzięła uchwałę o treści:

**Uchwała Nr XXXIX/184/18
Rady Gminy Hajnówka
z dnia 27 marca 2018 roku**

**w sprawie przyjęcia Programu zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia opieki
bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywaniu na terenie gminy w 2018 roku**

(Załącznik nr 5 do protokołu)

6.5. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznej szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny prowadzonej na terenie Gminy Hajnówka przez inne niż Gmina Hajnówka osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji oraz terminu i sposobu rozliczenia ich wykorzystania;

H. Szymaniuk - Sekretarz Gminy przedstawiła projekt uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznej szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny prowadzonej na terenie Gminy Hajnówka przez inne niż Gmina Hajnówka osoby

prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji oraz terminu i sposobu rozliczenia ich wykorzystania. Wyjaśniła, że organ prowadzący ma obowiązek ustalić tryb udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznej szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny prowadzonej na terenie Gminy Hajnówka przez inny niż Gmina Hajnówka podmiot prowadzący. Podkreśliła, że w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych ujęte zostały przepisy ustawy o systemie oświaty, które dotychczas regulowały kwestie związane z finansowaniem szkół i placówek publicznych i niepublicznych. Ponadto wyjaśniła, że projekt uchwały zawiera szczegółowe informacje o sposobie udzielania dotacji jak również rozliczania przydzielonej dotacji oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji. Dodatkowo poinformowała, że podjęta w grudniu uchwała podjęta została z nieistotnym naruszeniem prawa w związku z tym konieczne jest podjęcie uchwały w nowym zaproponowanym brzmieniu z uwzględnieniem zakwestionowanych uregulowań. Poinformowała, że projekt uchwały był przedmiotem komisji, które nie wniosły uwag do projektu uchwały. Wobec braku dalszych zapytań Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznej szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny prowadzonej na terenie Gminy Hajnówka przez inne niż Gmina Hajnówka osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji oraz terminu i sposobu rozliczenia ich wykorzystania. W głosowaniu jawnym udział wzięło 14 radnych. Za przyjęciem uchwały głosowało 14 radnych. Przewodniczący obrad, w oparciu o wyniki głosowania stwierdził, że rada powzięła uchwałę o treści:

**Uchwała Nr XXXIX/185/18
Rady Gminy Hajnówka
z dnia 27 marca 2018 roku**

w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznej szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny prowadzonej na terenie Gminy Hajnówka przez inne niż Gmina Hajnówka osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji oraz terminu i sposobu rozliczenia ich wykorzystania

(Załącznik nr 6 do protokołu)

6.6. w sprawie ustalenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i punkcie przedszkolnym prowadzonym przez Gminę Hajnówka oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie pobieranych przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli oraz specjalności i form kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane w 2018 roku;

H. Szymaniuk - Sekretarz Gminy przedstawiła projekt uchwały w sprawie ustalenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i punkcie przedszkolnym prowadzonym przez Gminę Hajnówka oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie pobieranych przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli oraz specjalności i form kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane w 2018 roku. Wyjaśniła, że w budżecie gminy wyodrębnia się środki w wysokości 1 % planowanych rocznych środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli przeznaczonych na wynagrodzenia

osobowe nauczycieli. Jednocześnie omówiła szczegółowe kryteria i tryb przyznawania tych środków. Poinformowała, że projekt uchwały był przedmiotem komisji, które nie wniosły uwag do projektu uchwały. Wobec braku dalszych zapytań Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie ustalenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i punkcie przedszkolnym prowadzonym przez Gminę Hajnówka oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie pobieranych przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli oraz specjalności i form kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane w 2018 roku. W głosowaniu jawnym udział wzięło 14 radnych. Za przyjęciem uchwały głosowało 14 radnych. Przewodniczący obrad, w oparciu o wyniki głosowania stwierdził, że rada powzięła uchwałę o treści:

**Uchwała Nr XXXIX/186/18
Rady Gminy Hajnówka
z dnia 27 marca 2018 roku**

w sprawie ustalenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i punkcie przedszkolnym prowadzonym przez Gminę Hajnówka oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie pobieranych przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli oraz specjalności i form kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane w 2018 roku

(Załącznik nr 7 do protokołu)

6.7. określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagoga, psychologa, logopedy i doradcy zawodowego oraz zasad udzielania i rozmiaru obniżek godzin nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Hajnówka;

H. Szymaniuk - Sekretarz Gminy przedstawiła projekt uchwały w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagoga, psychologa, logopedy i doradcy zawodowego oraz zasad udzielania i rozmiaru obniżek godzin nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Hajnówka. Wyjaśniła, że podjęcie uchwały podyktowane jest zmianą Karty Nauczyciela, określającą tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin nauczyciela pedagoga, psychologa, logopedy i doradcy zawodowego, który od 1 września 2018r. nie może przekroczyć 22 godzin. Poinformowała, że projekt uchwały był przedmiotem komisji, które nie wniosły uwag do projektu uchwały. Wobec braku dalszych zapytań Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagoga, psychologa, logopedy i doradcy zawodowego oraz zasad udzielania i rozmiaru obniżek godzin nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Hajnówka. W głosowaniu jawnym udział wzięło 14 radnych. Za przyjęciem uchwały głosowało 14 radnych. Przewodniczący obrad, w oparciu o wyniki głosowania stwierdził, że rada powzięła uchwałę o treści:

Uchwała Nr XXXIX/187/18
Rady Gminy Hajnówka
z dnia 27 marca 2018 roku

w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagoga, psychologa, logopedy i doradcy zawodowego oraz zasad udzielania i rozmiaru obniżek godzin nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Hajnówka.

(Załącznik nr 8 do protokołu)

6.8. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia stypendium Wójta Gminy Hajnówka;

H. Szymaniuk - Sekretarz Gminy przedstawiła projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia stypendium Wójta Gminy Hajnówka. Wyjaśniła, że projekt uchwały jest następstwem uwag wniesionych przez Wydział Nadzoru i Kontroli PUW do uchwały podjętej w grudniu 2017r. w związku z nową interpretacją przepisów. Poinformowała, że projekt uchwały był przedmiotem komisji, które nie wniosły uwag do projektu uchwały. Wobec braku dalszych zapytań Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia stypendium Wójta Gminy Hajnówka. W głosowaniu jawnym udział wzięło 14 radnych. Za przyjęciem uchwały głosowało 14 radnych. Przewodniczący obrad, w oparciu o wyniki głosowania stwierdził, że rada powzięła uchwałę o treści:

Uchwała Nr XXXIX/188/18
Rady Gminy Hajnówka
z dnia 27 marca 2018 roku

w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia stypendium Wójta Gminy Hajnówka

(Załącznik nr 9 do protokołu)

6.9. uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Podlaskiego zmieniającej uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza Białowieska”;

Kulik A. - Kierownik Referatu Inwestycji... przedstawił projekt uchwały w sprawie uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Podlaskiego zmieniającej uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza Białowieska”. Wyjaśnił, że Zarząd Województwa Podlaskiego zwrócił się z prośbą o uzgodnienie projektu uchwały, wyjaśniając, że zmiana dotyczy dostosowania zapisów uchwały do ustawy o ochronie przyrody oraz wprowadzenia odstępstwa od zakazu usunięcia zadrzewień śródpolnych oraz wprowadza możliwość usunięcia drzew i krzewów, które obumary lub nie rosną szansy na przeżycie. Poinformował, że projekt uchwały był przedmiotem komisji, które nie wniosły uwag do projektu uchwały. Wobec braku dalszych zapytań Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Podlaskiego zmieniającej uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza Białowieska”. W głosowaniu jawnym udział wzięło 14 radnych. Za przyjęciem

uchwały głosowało 14 radnych. Przewodniczący obrad, w oparciu o wyniki głosowania stwierdził, że rada powzięła uchwałę o treści:

**Uchwała Nr XXXIX/189/18
Rady Gminy Hajnówka
z dnia 27 marca 2018 roku**

w sprawie uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Podlaskiego zmieniającej uchwałę
w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza Białowieska”.

(Załącznik nr 10 do protokołu)

6.10. podziału Gminy Hajnówka na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym;

B. Niewiadomska-Golonko - Inspektor przedstawiła projekt uchwały w sprawie podziału Gminy Hajnówka na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym. Wyjaśniła, że w związku z ogłoszeniem ustawy z dnia 11 stycznia 2018r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych rady gminy zostały zobowiązane do dokonania podziału na okręgi wyborcze, oraz obwody głosowania. Wyjaśniła, że przedstawiony podział gminy na okręgi wyborcze, przygotowany został w oparciu o dotychczas obowiązujący podział z jednoczesnym ich dostosowaniem do wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze i innych przepisów regulujących takie kwestie. Poinformowała, że projekt uchwały był przedmiotem komisji, które nie wniosły uwag do projektu uchwały. Wobec braku dalszych zapytań Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie podziału Gminy Hajnówka na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym. W głosowaniu jawnym udział wzięło 14 radnych. Za przyjęciem uchwały głosowało 14 radnych. Przewodniczący obrad, w oparciu o wyniki głosowania stwierdził, że rada powzięła uchwałę o treści:

**Uchwała Nr XXXIX/190/18
Rady Gminy Hajnówka
z dnia 27 marca 2018 roku**

w sprawie podziału Gminy Hajnówka na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz
liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym

(Załącznik nr 11 do protokołu)

6.11. podziału gminy Hajnówka na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych;

B. Niewiadomska-Golonko - Inspektor przedstawiła projekt uchwały w sprawie podziału Gminy Hajnówka na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych. Wyjaśniła, że analogicznie do poprzedniego projektu w związku z

ogłoszeniem ustawy z dnia 11 stycznia 2018r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych rady gminy zostały zobowiązane do dokonania podziału na okręgi wyborcze, oraz obwody głosowania. Wyjaśniła, że przedstawiony podział gminy na okręgi wyborcze, przygotowany został w oparciu o dotychczas obowiązujący podział z jednoczesnym ich dostosowaniem do wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze i innych przepisów regulujących takie kwestie. Poinformowała, że projekt uchwały był przedmiotem komisji, które nie wniosły uwag do projektu uchwały. Wobec braku dalszych zapytań Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie podziału Gminy Hajnówka na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych. W głosowaniu jawnym udział wzięło 14 radnych. Za przyjęciem uchwały głosowało 14 radnych. Przewodniczący obrad, w oparciu o wyniki głosowania stwierdził, że rada powzięła uchwałę o treści:

**Uchwała Nr XXXIX/191/18
Rady Gminy Hajnówka
z dnia 27 marca 2018 roku**

w sprawie podziału Gminy Hajnówka na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic
oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych

(Załącznik nr 12 do protokołu)

Do punktu 5-go. Zapoznanie się ze sprawozdaniem z wysokości średnich wynagrodzeń
nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez
jednostkę samorządu terytorialnego.

H. Szymaniuk - Sekretarz Gminy przedstawiła sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Przedstawiła poszczególne stopnie awansu zawodowego i średnie wynagrodzenia nauczycieli i podkreśliła, że w skład wynagrodzenia nauczycieli wchodzi kilka składników m.in. zasadnicze, stażowe, wychowawstwo, zastępstwa, godziny ponadwymiarowe, godziny łączone, a niektóre tj. dodatek wiejski i mieszkaniowy nie jest składnikiem wynagrodzenia. Następnie wyjaśniła, że za 2017 rok gmina winna jest dopłacić dla nauczycieli kwotę 47 961,63zł wynikającą ze średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego. Radni zapoznali się z przedstawionym sprawozdaniem i nie wniesli uwag. (Załącznik nr 13 do protokołu).

Do punktu 6- go. Zapoznanie się ze sprawozdaniem z realizacji Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2017 rok i sprawozdaniem z realizacji
Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w
Rodzinie w Gminie Hajnówka za 2017 rok oraz Sprawozdaniem z realizacji gminnego programu
wspierania rodziny w Gminie Hajnówka w 2017r.

T. Borowik - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawiła sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2017r., sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Hajnówka za 2017r, a także sprawozdanie z realizacji gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Hajnówka w 2017r. Wyjaśniła, że przepisy prawa

nakładają na gminy opracowanie gminnych programów zarówno dotyczących przeciwdziałania alkoholizmowi, jak i Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i ochrony ofiar tej przemocy. Następnie omówiła szczegółowo te programy jednocześnie wyjaśniając, że Komisja p/działania alkoholizmowi odbyła w 2017 roku 8 posiedzeń na które zapraszane były osoby, których z reguły również dotyczy temat przemocy w rodzinie. Następnie omówiła zagadnienie przemocy w rodzinie z którym nieodłącznie wiąże się tzw. Niebieska Karta dla sprawców tej przemocy. Kolejno omówiła zagadnienia dotyczące pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz współpracy z Policją w temacie zapobiegania przemocy. Przedstawiła także zagadnienia związane z realizacją gminnego programu wspierania rodziny w 2017 roku. Radni zapoznali się z przedstawioną informacją i nie wnieśli uwag. (Załącznik nr 14 do protokołu).

Do punktu 7-go. Zapoznanie się ze sprawozdaniem z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za rok 2017.

H. Szymaniuk- Sekretarz Gminy przedstawiła sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za 2017 rok. Wyjaśniła, że do 30 listopada każda gmina uchwała program współpracy z organizacjami pozarządowymi na kolejny rok, w ramach którego możliwe jest udzielenie pomocy finansowej stowarzyszeniom, fundacjom i innym organizacjom działającym na terenie gminy. Wyjaśniła, że Wójt Gminy może przekazać środki dla organizacji wyłonionej w drodze konkursu, którą w 2017r. było Stowarzyszenie Dni Muzyki Cerkiewnej, które otrzymało środki w wysokości 3000zł na organizację Festiwalu Dni Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce w drodze umowy. Następnie w kolejnym roku ustawa zobowiązuje do przedstawienia sprawozdania za rok poprzedni. Po przedstawieniu informacji i braku dyskusji Przewodniczący stwierdził, że rada zapoznała się z przedstawionym sprawozdaniem i nie wniosła uwag. (Załącznik nr 15 do protokołu).

Do punktu 8-go. Zapoznanie się z informacją z realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2017 rok i oceną zasobów pomocy społecznej.

T. Borowik - Kierownik GOPS z upoważnienia organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego - Wójta Gminy przedstawiła ocenę zasobów pomocy społecznej na rok 2017 dla gminy Hajnówka. W swojej wypowiedzi przedstawiła informację z realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2017r. Referując temat wskazała na realizowane zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz nakreśliła potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2018 r. Omówiła kryterium dochodowe ustalone dla celów pomocy społecznej, formy udzielanej pomocy, świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, dłużników alimentacyjnych oraz Kartę Dużej Rodziny, dodatek mieszkaniowy i energetyczny. T. Borowik - Kierownik GOPS wskazała, że z zasiłków stałych korzystało 38 osoby i wypłaconych zostało 319 zasiłków na sumę 143 935,00zł; zasiłki okresowe 129 osoby na kwotę 311 272,- zł; zasiłki celowe to 278 osób na kwotę 60 384,-zł. Następnie omówiła zasady umieszczania mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz koszty z tym związane. Kolejno omówiła świadczenia rodzinne tj. świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek pielęgnacyjny i wskazała, że na świadczenia rodzinne wydatkowano środki finansowe w wysokości 1 171 124,98 zł. Kolejno Kierownik GOPS omówiła świadczenia wychowawcze 500+ wskazując, że świadczeniem objęte zostały 242 rodziny, a w okresie od 1 stycznia 2018r. do 31 grudnia 2018r. wypłacono łączną kwotę 1 970 640,00zł na 321 dzieci. Kolejno omówiła fundusz alimentacyjny oraz system zniżek dla rodzin wielodzietnych tj. Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny, a także dodatki mieszkaniowe oraz dodatek energetyczny. Kolejno T. Borowik - Kierownik GOPS przedstawiła ocenę zasobów pomocy społecznej. Po przedstawieniu informacji i braku dyskusji Przewodniczący stwierdził, że rada zapoznała się z przedstawionym sprawozdaniem i nie wniosła uwag. (Załącznik nr 16 do protokołu).

Do punktu 9-go. Odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych.

Odnosnie interpelacji zgłoszonej przez K. Sołowianiuka wyjaśniła, że sprawa drogi Grudówka - Kotówka zgłoszona została już przez Wójta Gminy do Starostwa Powiatowego. Odnosnie drogi Kuraszewo - Nowokornino wyjaśniła, że stan dróg jest bardzo zły i przedstawiła koszty związane z naprawą dróg. Następnie poinformowała, że z informacji które posiada najlepszą metodą wykonania naprawy dróg byłoby ponowne położenie nawierzchni (asfaltu). A przybliżony koszt naprawy 1 drogi to 650 000,00zł. W związku z tym wyjaśniła, że realizowane będą drogi w miarę posiadanych środków w budżecie np. z bieżącego utrzymania. Podkreśliła, że drogi będą naprawiane sukcesywnie. Kulik A. wyjaśnił, że zakupiona masa w ilości 10 ton służyć będzie naprawie dróg asfaltowych, a na wszystkich powierzchniowych drogach Urząd Gminy nie jest w stanie wykonać wszystkich napraw. Podkreślił, że przy dużych powierzchniach musi być zastosowana inna technologia i konieczny jest wynajem firmy, która wykona takie naprawy. Sołowianiuk K. podkreślił, że należy dbać o drogi, należy dbać o to żeby ścinać pobocza, bo wtedy stoi tam woda.

Do punktu 10-go. Wolne wnioski.

Dzikowska I. zauważyła, że drogi są niszczone przez różne sprzęty, np. obecnie w Starym Berezowie przebudowywane jest torowisko kolejowe w związku z czym przewożone są ciężkie materiały.

Golonko W. wystąpił z zapytaniem w jaki sposób będzie wyglądała naprawa dróg - czy według kolejności zgłoszeń, czy zostanie zrobiony przegląd dróg w całej gminie. Kulik A. wyjaśnił, że zostanie wykonany przegląd dróg, zaznaczone zostaną miejsca do naprawy i wtedy gmina przygotuje zapytanie ofertowe.

Biryłko W. podkreśliła, że są takie drogi po której nie da się jechać, np. Nowoberezowo - Hajnówka. Kulik A. wyjaśnił, że warunki atmosferyczne nie pozwalają na ich obecne naprawienie.

Zieniuk S. - sołtys stwierdził, że nie jest w stanie w ogóle korzystać z tej drogi. Zapytał w jaki sposób ma poruszać się po tej drodze zwłaszcza, że nie porusza się po drogach tylko samochodami osobowymi, ale także dostawczymi o dużym tonażu. Wójt Gminy zabierając głos zaapelował aby nie atakować pracowników za drogi, które nie są własnością gminy. Podkreśliła, że ten odcinek jest drogą miejską. Ponownie podkreśliła, że drogi będą naprawiane a te które nie są własnością gminy przekazane zostały do realizacji do innych samorządów. Zieniuk S. odniósł się do stanu nawierzchni drogi w Wygodzie podkreślając, że przy budowie kanalizacji droga ta została zniszczona, a urzędnicy Urzędu Gminy nie dopilnowali aby firma która zniszczyła tą drogę dokonała jej naprawy. Wójt w odpowiedzi stwierdziła, że sytuacja taka nie miała miejsca za jej kadencji i podkreśliła, że nie może brać odpowiedzialności za poprzednie lata. Kulik A. ustosunkowując się do zarzutów stwierdził, że p. Zieniuk powiedział nieprawdę dlatego, że kanalizacja w Wygodzie prowadzona była nie poboczem ale ulicą i nawierzchnia w miejscu przekopania została naprawiona a wykonawca został zobligowany do wykonania wręcz większych napraw. Podkreślił, że nawierzchnia podczas wykonywania wykopów pod kanalizację sanitarną była bardzo popękana i zniszczona z uwagi na podmokły teren, brak rowów. Obecnie chcemy rozwiązać ten temat aby woda z terenu gruntów od Nowoberezowa nie spływała do wsi Wygoda.

T. Ackiewicz zabierając głos zauważył że w Lipinach ustawione zostały znaki z ograniczeniem prędkości oraz z ograniczeniem tonażu. Podkreślił, że tą drogą jeżdżą ciężkie sprzęty do zakładu „OLGA”. K. Jakubowska sołtys poinformowała, że z uwagi na stan nawierzchni tej drogi Zarząd Dróg Powiatowych ustawił te znaki i w momencie kiedy droga ta zostanie naprawiona to znaki te zostaną usunięte. Następnie T. Ackiewicz podkreślił, że mieszkańcy nie

wyjaśniła, że Zarząd Dróg Powiatowych wynegocjował zdobycie 125 ton kruszywa od Biogazowni i w związku z tym pobocza zostaną wykonane.

Dzikowska I. stwierdziła, że pobocza zostały źle wykonane.

Przewodniczący rady przedstawił pisma wpływające do rady gminy:

- Zarządu Głównego Ligi Ochrony Przyrody dotyczącego Puszczy Białowieskiej (rada nie zajęła stanowiska);

- pismo posa J. Sachajko - w sprawie wstrzymania wypłat wpływów z podatku rolnego na rzecz izb rolniczych (rada nie zajęła stanowiska). (Pisma stanowią załącznik Nr 17 do protokołu)

Sołowianiuk K. stwierdził, że jest bardzo mokro w związku z czym nie należy spieszyć się z naprawą ponieważ nic to nie da.

Do punktu 10-go. Zamknięcie obrad XXXIX sesji Rady Gminy Hajnówka.

W tym miejscu Wójt Gminy i Przewodniczący Rady złożyli życzenia świąteczne. Wobec braku innych spraw Przewodniczący obrad zamknął obrady XXXIX sesji rady gminy Hajnówka.

Protokołowała:

Barbara Niewiadomska-Golonko

Przewodniczący Rady

Jarosław Kot

Hajnówka, dnia 30 marca 2018r.